

Fabriken Norden Del 1 (2)

De första byggnaderna uppfördes år 1895 ursprungligen för Appreterings AB Norden. Med ursprung i en engrosrörelse med ylle- och bomullsvaror hade Victor Svensson samma år grundat företaget. Verksamheten omfattade färgning, tryckning och appretering av vävnader. 1920 sammanslogs AB Norden med det tidigare engrosföretaget, Svensson & Hagberg grundat 1877, som sedan 1895 hade sin verksamhet i den intilliggande tegelbyggnad. Verksamheten bedrevs efter 1920 under det gemensamma namnet AB Svensson & Hagberg. Redan 1925 åtskildes emellertid åter fabriks- och engrosrörelserna och färgeriet drevs vidare under namnet AB Nordens Textilfabrik. 1927 övertogs aktiemajoriteten av Nääs fabriks AB, dock utan att boråsfabriken ändrade namn. Under slutet av 1930-talet samt under 1940-talet upplevde färgeriet sin storhetstid vilket även avspeglade sig i utvidgningar av fabriksanläggningen 1939 och 1944. Som mest hade företaget på 1940-talet 135 anställda. 1958 lades verksamheten vid Nordens Textilfabrik ner när koncernen som företaget ingick i byggde en ny appreturfabrik i Alingsås.

Engrosföretaget Svensson och Hagberg hade redan vid 1800-talets slut en omfattande tillverkning av konfektionsvaror. Företagets verksamhet inkorporerades med Appreterings AB Norden år 1920. Den mittersta byggnaden är en 2 ½ vånings tegelbyggnad uppförd år 1895 efter ritningar av arkitekt Lars Kellman. Den hade ursprungligen endast 2 våningar och avslutades med ett sadeltak. Byggnaden hade dock förhöjda gavelavslut som gav den ett "kubiskt" uttryck. Vid en ombyggnad år 1927 utökades byggnadsvolymen med ca. 30% genom att en del av den övriga byggnaden togs i anspråk. Utbyggnaden kan idag tydligt avläsas i byggnadens gavelfasader.

Denna bild fotograferade jag den 25 april 2022.

Samtidigt tillkom en vindsvåning, som får sitt ljus via en taklatemin. Arkitekt för arbetet var Nils Sörensen. Byggnaden användes ursprungligen som tryckeri och torkrum, senare har den fungerat som lager och sysal. Den har en, för fabriksbyggnader i staden unik, närmast kubisk form och den präglas av monumentalitet bland annat genom en av olikfärgat tegel formad rusticering i bottenvåningen. Horisontella tegelförband löper runt den andra våningen som avslutas uppåt med en mönstermurad detaljrik takfot. Över fönster och dörrar finns bågformade valv. Arkitekten har i byggnaden utnyttjat teglets möjligheter på ett skickligt sätt. I början av 1990-talet fick taket ett delvis nytt utseende när en andra mindre, tomliknande byggnadsdel tillkom mot norr. Byggnadens exponerade läge invid Skaraborgsvägen förklarar den dekorativt utformade tegelfasaden. Den gav en representativ och solid bild av verksamheten vid anläggningen vilket ansågs vara viktigt för företaget vid tiden för uppförandet av byggnaden. Nuvarande användning är kontor och lager.